

Az alkalmatlanok behívásáról szóló rendelet megérkezett Szegedre.

(Saját tudósítónktól.) A honvédelmi miniszter rendelete az alkalmatlanok katonai behívásáról megérkezett Szegedre. A rendelet, amelynek intézkedéseiről a legfűresább találgatások és kommentárok keltek szárnyra, így hangzik:

A hadsereg érdeke megköveteli, hogy oly alkalmazásokban, ahol „fegyveres szolgálatra alkalmatlan” egyének is használhatók, ilyenek alkalmaztassanak; ezáltal az ezen helyeken most beosztott fegyverrel teljesítendő szolgálatra is alkalmas egyének eredeti katonai hivatásuk céljára felszabadulnak.

A fegyverrel teljesítendő szolgálatra is alkalmas egyének csak akkor szabadulnak fel, ha pótlásukról megfelelően gondoskodnak.

A szükséges pótlások kiállítására — a m. kir. kormány felhatalmazására az 1902. XXX. t. e. 7. §. alapján — általán tájékoztul s az előkészületek megtétele céljából a következőket rendelem:

1. A népfőlkelő bemutató szemléken „alkalmatlan”-oknak talált népfőlkelésre kötelezettek a szükséglethez képest az általam *esetenként külön elrendelendő számban* „népfőlkelői fegyver nélküli tényleges szolgálatra” az alábbiak szerint be lesznek hívva.

2. A közigazgatási hatóságok eszközlik az igénybeveendő *kijelölését és behívását*; a saját területükön illetőséggel bírókra nézve a kijelölés a népfőlkelő bemutató-szemle névjegyzékei alapján eszközölendő.

3. A jelölésnél figyelembe kell venni, hogy *először azok legyenek igénybe véve*, akik:

a) önként jelentkezők,
b) társadalmi állásra való tekintet nélkül, *semmiféle hivatásban sem fejtenek ki tevékenységet*,

c) akiknek a polgári foglalkozásból való elvonása *házi és nemzetgazdasági, valamint közszolgálati érdekeket legkevésbé érint, vagy akik nőkkel is könnyen pótolhatók*, csak példaképpen néhány olyan foglalkozás soroltatik fel, amelyek körében a legtöbb ilyen egyén található fel, *mindennemű szórakozási hely alkalmazottai, aranyművesek, fodrászok, fényűzési cikkekkkel kereskedők*.

Figyelembe kell venni, hogy

elsősorban az alkalmazottak vétesenek igénybe

az önálló iparosokat, kereskedőket stb., valamint a csak egy kézművessel dolgozó iparosoknak ezen egy segédét csak akkor kell igénybevenni, ha a megállapított létszám egyébként ki nem állítható.

4. 1—3. pont alatti korlátokon belül minden 1868—1891. születésű évfolyamu (tehát nem állításköteles) egyén igénybevehető, aki tartósan az illető városban tartózkodik. A most megnevezett évfolyamon belül *elsősorban a fiatalabb évfolyamokat kell igénybevenni* és ha csak ezekből a szükséglet nem fedezhető, szabad az idősebbeket bevonni.

5. *Nem vehetők igénybe:*

a) volt tisztek, (katonai havidíjasok) kik már a 22393—4—1916. eln. számú rendelet szerint amugy is igénybevételek,

b) hadfelszerelési gyárakban, üzemekben, vasuti, (beleértve a közúti vasutakat is) hajózási és szénbányavállalatokban és közüzemekben alkalmazottak,

c) állami és egyéb köztisztviselők, előjárók és egyéb közszolgálatban álló, továbbá,

d) lelkesítő szolgálatot teljesítők,

e) önálló mezőgazdák.

Ezenkívül lehetőleg nem veendő *igénybe a közéletmezés-, mező- és erdőgazdaság-, egészségügy- és munkaközvetítés terén működő egyének, valamint takarékpénztári, na-*

gyobb biztosító-intézetek és hasonló közérdekű intézmények alkalmazottai.

6. A jelen rendeletet következtében népfőlkelési szolgálatra behívott egyének katonai alkalmaztatásánál a következő korlátozások fognak figyelembe vétetni.

A tartózkodási helyükön nyernek beosztást,

az *önálló iparosok és kereskedők*, valamint azok, akikre különös tekintetbevételt érdemlő családi viszonyoknál fogva a *közigazgatási hatóság ezen korlátozást kimondja.*

A tartózkodási helyükön, vagy lehetőleg annak közelében fognak szolgálattételre beosztatni a többiek, hogy ugy a nekik kijutó katonai szolgálat mellett — a katonai szabályok által megengedett kereteken belül — saját magánügyeik intézésében is részt vehessenek vagy legalább arra befolyást gyakoroljanak. Ezen korlátozás nem terjed ki olyanokra, akik önként kérik távolabb való alkalmazásukat.

Fegyverrel teljesítendő szolgálatokra ezen egyének nem alkalmaztatnak.

Az ily módon igénybevett egyének katonai alkalmazásában csak egy, az illető születési évfolyamokat érintő esetleges népfőlkelési szemle hozhat változást, amidőn azonban ilyen egyének szemlekötelezettsége iránt külön intézkedések fognak tétetni.

A laktanyán kívül való lakhatás, amennyiben a katonai szolgálati viszonyok megengedik, az alkalmazó parancsnokságok által megengedhető.

Az egyévi önkéntes karpaszomány, illetve az egyszerű sárga karpaszomány az arra igénytel biróknak oda fog ítéltetni.

7. *Behívás:*

A jelen rendeletet 2. pontja értelmében kijelölt egyéneket azon közigazgatási hatóság hívja be, amely az illetőket kijelölte.

A nagyközségekből igénybeveendő *behívását az illetékes főszolgabíró (járási főnök)* eszközli.

A behívás azon cs. és kir. kiegészítés kerületi vagy m. kir. honvédkiegészítő parancsnoksághoz történik, amely általam megjelöltetik.

A behívójegyen a közigazgatási hatóság által feltüntetendő, hogy az illető kizárólag a tartózkodási helyen, vagy pedig a tartózkodási hely közelében teljesítendő szolgáltra jelöltetett-e ki.

8. A behívójegyeket akként kell szétküldeni, hogy a kézbesítés és a behívás napja között legalább 14 nap álljon a behívottnak rendelkezésére.

9. A közigazgatási hatóságok kötelesek az általam mindenkor megállapított és népfőlkelési szolgálatra ténylegesen visszatartandó létszámom felül 10 százalékkal több egyént az illető kiegészítő parancsnokságnál előállítani azért, hogy a bemutatásnál esetleg elbocsájtottak ezen többletből pótolhatók legyenek. Ha az előállítottakból 10 százaléknál is több egyén találtatnék alkalmatlannak, ugy a hiányt az illető közigazgatási hatóságnak a 8. pontban foglaltak figyelembevétele mellett sürgősen kell pótolni.

A közigazgatási hatóságokat figyelmeztetem, hogy olyan egyéneket ki ne jelöljenek, illetve be ne hívjanak, akik már a népfőlkelő bemutató szemle névjegyzékekből megállapíthatólag nyilvánvalóan *minden népfőlkelési szolgáltra alkalmatlanok.*

10. A közigazgatási hatóságok által behívott egyéneknek az illető cs. és kir. kiegészítő parancsnoksághoz kell bevonulni, ott orvosilag meg lesznek vizsgálva és népfőlkelői tényleges szolgáltra be lesznek mutatva.

A kiegészítő parancsnokságnál be nem mutatott, vagyis visszabocsájtott alkalmatlan

és főlésszámu egyénekről a kiegészítő parancsnokságoknak kell értesíteni az illető közigazgatási hatóságokat.

A bemutatott egyének alkalmaztatásukat megelőzőleg 8 napi iskolázásban fognak katonai magatartásra nézve részesíttetni.

11. *Felmentés.*

A közigazgatási hatóságoknak kötelessége már az egyéni kijelölésnél a méltányossági körülményeket lelkiismeretesen elbírálni és ott, ahol szükséges, az illetékes kereskedelmi és iparkamara véleményét is meghallgatni. Nincs kifogásom az ellen, ha a közigazgatási hatóságok azon célból, hogy a behívásnál nem ismert és ez egyes behívottak részéről a behívás után támasztott alapos mentességi okokat még az igénybevétel előtt figyelembe vehessék — nem 10, hanem 12—13 százalékkal hívnak be több egyént, az illető kiegészítő parancsnokságokhoz, mint amennyi tényleg igénybe fog vétetni. Ezáltal a közigazgatási hatóságoknak módjukban lesz a kijelöléskor esetleg még nem ismert, méltánylást érdemlő körülményeket figyelembe részesíteni és a behívásokat még a bevonulás előtt hatálytalanítani, de erről az illető kiegészítő parancsnokságokat feltétlenül értesíteni kell. Az általam megállapított létszám 10 százalékkal többlettel azonban feltétlenül kiállítandó.

A már szolgálattételre bevont egyének felmentése (feleszerelése) — bárhol legyenek is ezek beosztva — csakis általam engedélyezhető.

Ha különös méltánylás érdemlő körülmények ilyen egyéneknél felmerülnek — a vonatkozó felmentési javaslatot azon közigazgatási hatóságnak kell hozzám (4. osztály) a főispán útján előterjeszteni, amely az illető egyén kijelölését eszközölte. Az illető közigazgatási hatóság a javaslat előterjesztésével egyidejűleg köteles a jelen rendelet pontjaiban megjelölt korlátozások figyelembe tartásával, a — felmentésre javaslatba hozott helyett megfelelő pótlást kijelölni.

Szigorított ostromállapot az északolaszországi városokban.

Berlin, október 10. Az olasz lapok jelentése szerint Rómából és Milanóból még mindig nem érkeznek újságok Turinba. Az Avanti közléséből kitűnik, hogy Turin katonai hatóságai megszállták a népházat, és hogy *Turinban még mindig állandós sztrájk van.* A kormány rendelettel elcsapta Északolaszország öt polgármesterét, akik forradalmi mozgalomban vettek részt. A Messagero jelenti, hogy több délolaszországi városban komoly zavargások voltak. A tömeg megrohanta és kifosztotta az élelmiszerüzleteket. A zavargások elfojtására csapatokat rendelték ki. Egész sor helységben *szigorított ostromállapotot rendeltek el.* Mindenütt hadbíróság működik.

Forradalmi jelenségek az olasz hadseregben.

Stockholm, október 10. Az Aftonbladet október 1-én megjelent száma a 11-ik olasz offenzíva összegezéséről szóló cikkében elmondja, hogy Cadornának ez az utolsó hatalmas erőfeszítése is abbamaradt, mivel teljesen reménytelenné vált. Több mint negyedmillió olasz katona esett el, vagy vált harc képtelenné, 23.000 pedig hadifogságba esett. Olaszországban mindenütt forradalmi zavargások vannak. *Több mint 4000 embert tartóztattak le és a hadseregben is mutatkozik már a vépezdelmes helyzet hatása.* Két bersagliere zászlóaljat, amely vonakodott a polgárookra löni, lefegyvereztek.